

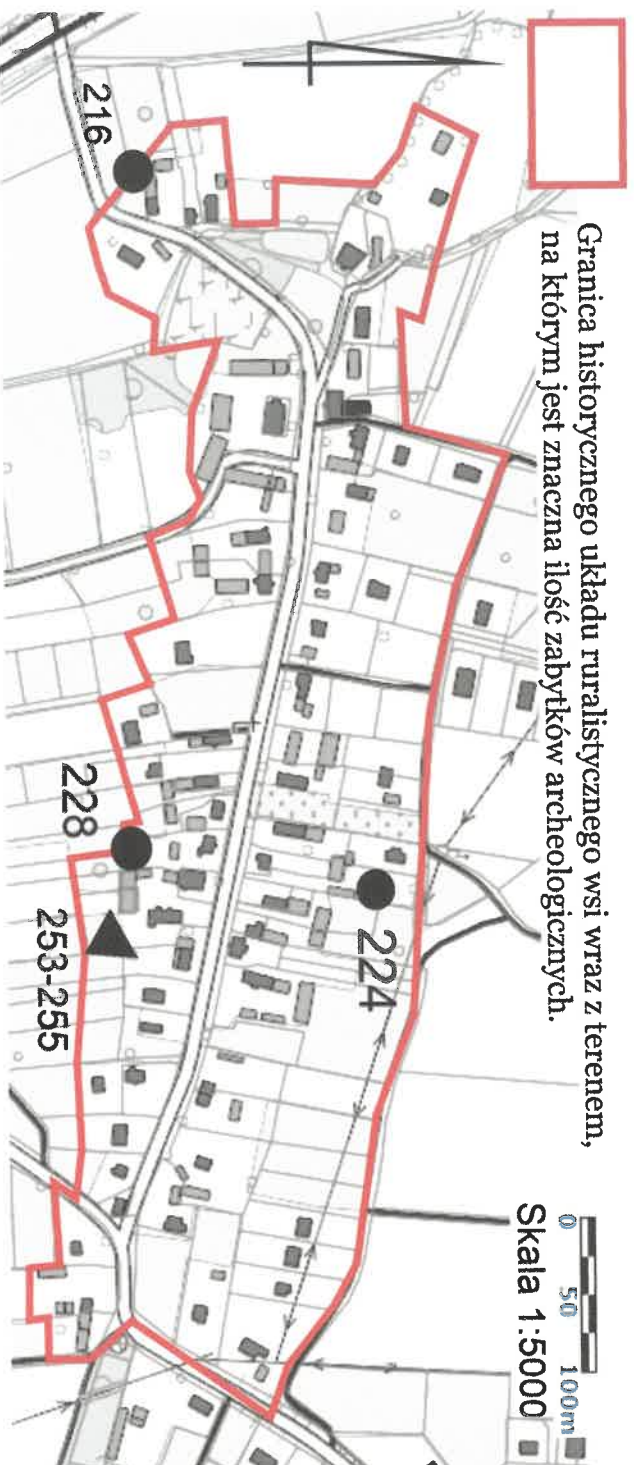
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

PIOTRONIOWICE

1. Nazwa
**Historyczny układ ruralistyczny wsi wraz z terenem,
na którym jest znaczna ilość zabytków
archeologicznych**

2. Czas powstania
pradziejże, 1456, 1787, 1945

9. Materiały graficzne

Granica historycznego układu ruralistycznego wsi wraz z terenem,
na którym jest znaczna ilość zabytków archeologicznych.

3. Miejscowość

PIOTRONIOWICE

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **WOŁOWSKI**

Gmina **WOŁÓW**

6. Współrzędne geograficzne

51°19'16"N 16°39'10"E

7. Użytkowanie obecne
mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Poprzednie nazwy miejscowości: 1456 r. - Petranowicz; 1488 r. - Piotranwitz; ok. pot. XVIII w., 1818, 1829, 1830, 1845, 1891 r. - Petranowitz; 1937 r. - Iseritztal; do 1945 r. - Petranowitz;

Znaczenie i pochodzenie nazwy wsi: Nazwa niemiecka jest zniekształconym zapisem fonetycznym nazwy polskiej-pierwotnej.

Historia wsi i dóbr: W 1456 r. potwierdzenie, że Piotroniowice, posiadały prawo niemieckie. We wsi wzmiankowany jest sołtys, nawsie oraz wolna wółka, ok. 1500 r. Książę Jan Żagański zakłada koło Piotronowic staw *Wierbitzleich*. W 1787 r. Piotronowice są wsią królewską podlegającą urzędowi w Wołowie. W 1830, 1845 r. We wsi znajduje się królewski majątek ziemski podlegający urzędowi w Wołowie oraz wolne sołectwo należące do niejakiego Woy'a. W 1891 r. Sołectwo dziedziczne.

Ulicówka o osi wschód - zachód. Zabudowa zagrodowa, miejscami zwarta, w większości szczytowa. Od strony północnej czytelne drogi gospodarcze.

Wykaz stanowisk archeologicznych:

- 20/216/75-25 ślad osadnictwa- pradziej, osada- późne średniowiecze.
- 28/224/75-25 ślad osadnictwa- pradziej, osada- późne średniowiecze.
- 5-8/253-255/75-25 cmentarzysko ciałopalne-kultura łużycka, ślad osadnictwa- nowożytność, ślad osadnictwa- neolit.
- 32/228/75-25 osada- kultura łużycka, ślad osadnictwa- późne średniowiecze.

Bibliografia:

- Richard Junke: Wohlau, Geschichte des Fürstentums und des Kreises von ..., Würzburg 1965, GŚł. 50212 II, [RJ 1965]
  - Knie J.: Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht der Dörfer, Flecken, Städte und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845 [K. 1845, s. 1]
  - Regesty Śląskie, pod redakcją Wacława Kory, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5(1360), Wrocław 1992
  - Schlesisches Gitter-Adressbuch. Verzeichnis sämtlicher Rittergüter und selbständigen Gutsbezirke, sowie der grosseren Landgüter der Provinzen Nieder- und Oberschlesien Breslau 1891,1912, 1937
  - Wytyczne konserwatorskie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wołów, Wrocław 2000
  - Zimmermann F. A., Beiträge zur Beschreibung von Schlesien, Brieg t. IV 1785; t.VII 1787
- Materiały kartograficzne:**
- Messtischblatt, pomiar 1887, nowelizacja 1929, wydanie 1937-1940.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiorki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych. Inwestycje wymagające prac ziemnych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona terenu dawnego cmentarza ewangelickiego z kaplicami grobowymi.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

czerwiec 2023

Justyna Kość